

Списанietо **Народна цѣлина**, чиято I-ва кн. изпращамъ за прегледъ, е нѣщо обикновено, дори най-обикновено.

Особеното въ него е това, че е предназначено за **низиннитѣ** на българския народъ, за тоя народъ, името на когото не слиза отъ устата ни, сѫдбата на когото горчivo оплакваме, просвѣтата на когото страстно желаемъ, но . . . се задоволяваме само да прѣѣгаме ржка за неговия избирателенъ гласъ.

Особеното въ него е и това, че се издава съ цена невѣроятно низка — 80—120%, по-ниска отъ другите обикновени издания.

Народна цѣлина си поставя за цѣль: да дава въ най-популярна форма ценна народна просвѣта; да буди ума и съвестта у широките народни маси; да ги учи на лични и обществени добродетели — да ги учи на човѣщина; да вдъхва у тѣхъ вѣра и любовъ къмъ мирния културенъ трудъ, способенъ датвори чудеса; да имъ дава въ най-популярна форма ценные научни познания; да буди у тѣхъ обичай къмъ книгата.

Нѣкои вече сѫ изгубили вѣра въ нашия народъ, съмѣтатъ го за развалень, изгубень, негоденъ за просвѣта. Азъ не сподѣлямъ това мнение. И както не вѣрвамъ въ ценности на нашето книжно, изразено въ таблици и цифри народно образование, съ което се самозальзваме и демонстрираме предъ вѣнчния свѣтъ, сѫщо не сподѣлямъ и възгледа, че умственътъ отпадъкъ и моралното разложение е обхванало цѣлия народъ. Вѣрно е, че животътъ ни има отрицателни, пагубни прояви, и тѣ не сѫ малки. Има пле-сенъ, но тя е по повърхността на народната душа; има и поквара, но тя е въ народнитѣ утайки.

Вѣрно е, че народътъ ни е невежъ; вѣрно е, че той е грубъ; вѣрно е, че той е нечистоплѣтенъ; вѣрно е, че той е пиянъ. Но злото не е тѣй голѣмо както се мисли. Дяволътъ не е тѣй черъ, както се представя. Неджкитъ не сѫ тѣй опасни, неизлѣчими.

Нашиятъ народъ има и своите ценни качества. Въ него има здравъ, естественъ умъ. Въ него има упорито трудолюбие. Въ него има положителенъ моралъ. Той е **цѣлина**, която при добра разработка може да даде богата жетва.

Мнозина признаваме това и все пакъ се боимъ да забиемъ плуговете си въ тая **цѣлина**, за да не ги строшимъ. Скжпимъ плуговете си и даваме свобода на езиците. Брѣт-вимъ, осажддаме народа си. Осажддаме простотията му, безъ да го будимъ, безъ да го просвѣщаваме. Наука, литература, културни ценности — всичко това е монополизирано само за настъ, интелигентнитѣ. Нищо за народа. За него отваряме кръчки и го поимъ съ вино и ракия. Нему даваме вестници, които той не разбира. Най-после, предоставили сме неговата просвѣта на цинични престъпници, апации на перото, които му поднасятъ безкусна и опасна духовна храна: пикантни и апашки брошюри и зевзешки листове, които тро-вятъ душата му.

Така не бива да бѫде. Това не бива да продължава. Време е да се сепнемъ, опомнимъ.

Народна цѣлина е прѣвъ лжъ въ напластенъ мракъ следъ войнитѣ, една необходимостъ, която трѣбва да сѫтъ чувствува, трѣбва да се наложи. Безразлично дали ще е мое дѣло или на други, по-способни.

* * *

Списанietо е замислено отдавна. Бояхъ се да го почна, особено додето живѣхъ дълбоко въ провинцията. Започвамъ го сега, но не съвсемъ безъ страхъ. Азъ не се боя отъ уредничеството му. Струва ми се, че познавамъ достъгъ обекта, че имамъ достатъчно книжовна опитностъ, макаръ и не етикирана до сега. Имамъ и гарантирана подкрепата на мнозина народопросвѣтни ратници. Страхувамъ се отъ пласимента му. — Ще намѣря ли достатъчно хора, на които да е мила, свидна народната просвѣта, хора идеалисти, ентузиазирани, които да ме подкрепятъ?

Допуштамъ.

Къмъ тѣхъ азъ отправямъ апель:

— Подкрепете списанието ми, ако го намирате за ценно и навременно.